

Regie en sturing in het sociaal domein

Wat is het belang voor een organisatie om lid te worden van de coöperatie De Kleine Schans?

Dat is een vraag die iedere partner in de gemeente Woudenberg zich zal stellen. De beantwoording van die vraag is afhankelijk van het type organisatie en de activiteiten in het sociaal domein.

In deze notitie wordt niet specifiek ingegaan op de verschillende specifieke posities en daarmee afwegingen van organisaties om lid te worden van de coöperatie, maar wordt een schets gegeven van ontwikkelingen in het sociaal domein die relevant zijn voor de regie en sturing in het sociaal domein. Daarin heeft de coöperatie een belangrijke rol.

In 2015 stond in de transitie in het sociaal domein de continuïteit in de zorgverlening centraal. Concreet betekende dit dat veelal met de bestaande aanbieders, bestaande productie afspraken werden gecontracteerd. Dergelijke contracten kennen vaak een PxQ systematiek met een budgetplafond. Tegelijkertijd kreeg de toegangsfunctie met de totstandkoming van sociale teams veel aandacht. Eén plan, één huishouden, één aanspreekpunt was de insteek om te komen tot een samenhangend integraal aanbod. Dat aanbod moet aansluiten op de mogelijkheden van zelforganisatie van inwoners.

Het is echter de vraag of de gewenste integrale benadering aansluit op een PxQ inkoop systematiek van afzonderlijke producten. Vragen daarbij zijn: Op welke wijze komt een samenhangend aanbod tot stand? Hoe wordt een verbinding gemaakt van specialistische zorg met het voorliggend veld? Wat is de flexibiliteit in het aanbod? Wat is de professionele ruimte om het gewenste aanbod te realiseren?

Nieuwe vormen van regie en sturing

Allemaal vragen die leiden tot nieuwe vormen van regie en sturing in het sociaal domein. De coöperatie is daarbij de uitdrukking van een nieuwe bestuurlijke samenwerking, waarbij de gemeente en aanbieders expertises in de toegang bundelen en samen ook de transformatie vorm geven (zie ook het procesvoorstel ontwikkelagenda). De regiefunctie ligt daarmee bij de coöperatie. De coöperatie krijgt een verantwoordelijkheid niet alleen in het formuleren van resultaten die voor de inwoners bereikt moeten worden, maar ook een rol voor de inzet van een samenhangend aanbod. Dat samenhangend aanbod kan de vorm krijgen van een arrangement, dat in sommige gemeenten gekoppeld wordt aan bepaalde groepen van inwoners met gemeenschappelijke kenmerken. Dat zijn de zgn cliëntprofielen. Met name in de jeugdhulp wordt dit toegepast.

Deze ontwikkeling vraagt om allerlei vormen van productinnovatie, waarbij specialistische zorg verbonden wordt aan het voorveld en daarmee de 'normalisering' inhoud krijgt. Deze productinnovatie is zowel relevant voor specialistische producten als voor activiteiten vanuit het voorveld. Dat zal ook moeten leiden tot een grotere doelmatigheid en efficiency in het sociaal domein.

Vernieuwing in sociaal domein

De lokale en regionale sturing en contractering zal ook een beroep doen op deze vormen van (product) innovatie. Organisaties die lid zijn van de coöperatie geven zelf mede inhoud en vorm aan de gewenste productinnovatie en kunnen de condities voor implementatie aangeven.

Daarmee kunnen organisaties mede richting en invulling geven aan de vernieuwing in het sociaal domein. Dat heeft voor betrokken organisaties een veel bredere betekenis dan alleen voor hun werk in Woudenberg, omdat het zowel om de vernieuwing van hun zorg als van hun werkwijze van hun gehele organisatie gaat.